

Aan MINDEF en STASDEF
Van HFDC
Afgestemd met DGB, CDS, CIO, DJZ en DCO

TER BESLISSING

Datum
17 april 2026

Onze referentie

Opgesteld door
HDFC/AMI

Aantal bijlagen
4

Nota

Aanleiding

Op Verantwoordingsdag (20 mei) wordt de Stand van Defensie, voorjaar 2026, naar de Staten-Generaal verzonden. De Stand van Defensie bestaat uit twee delen: het openbare deel en het vertrouwelijke deel in de vorm van een vertrouwelijke bijlage.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd akkoord te gaan met de Stand van Defensie. Tevens wordt u gevraagd de bijgevoegde aanbiedingsbrieven te ondertekenen.

Kernpunten

- In de Stand van Defensie is een balans gevonden tussen het inspelen op actuele ontwikkelingen en het behouden van continuïteit, zodat de Staten-Generaal op een consistente wijze integraal wordt geïnformeerd over de voortgang van de doelstellingen van Defensie.
- De besproken punten in de Bestuursraad zijn verwerkt in de Stand van Defensie:
 - Breng in de tekst expliciet naar voren waar Defensie de verbondenheid met de samenleving versterkt, door deze onderdelen uit te lichten.
 - Motie Piri c.s. 36800-X-32 (Halfjaarlijks rapporteren aan de Kamer over de realisatie van de doelen voor gezamenlijke en Europese inkoop) wordt vanaf de SVD najaar 2026 inhoudelijk opgenomen in paragraaf 3.3 *Industriebeleid en samenwerking*.
 - Het bewust rapporteren over de training van onze nucleaire taak tijdens de oefening Steadfast Noon.
 - Het onderzoeken of een verkenning nodig is om in lijn met de Defensienota 26 de inzet van de krijgsmacht aan de hand van effecten te rapporteren in plaats van aan de hand van de drie hoofdtaken.
- Aan de voornemens in de groeiparagrafen is voldaan.

Inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de vorige Stand van Defensie:

Openbaar deel

- In paragraaf 1.1 *Defensie verbonden met de samenleving* is het onderwerp *weerbaarheid* opgenomen.
- In paragraaf 1.2 is de Kritieke Prestatie Indicator *financiering Nederlandse partijen vanuit het Europese Defensiefonds* komen te vervallen. Het is niet mogelijk om jaarlijks over de rangschikking van Nederland weer te geven over de ontvangen financiering in vergelijking tot andere lidstaten, aangezien niet alle gegevens door de Europese Commissie met de lidstaten worden gedeeld.
- De titel van paragraaf 2.5 is gewijzigd van *Diverse vulling en iedereen doet mee* naar *Diversiteit en inclusie*.
- In paragraaf 2.6 *Werkbeleving* is een top zes vertrekredenen voor reservisten opgenomen.
- In paragraaf 6.1 *Onvolkomenheden Algemene Rekenkamer* is de verantwoording over de beveiliging van Militaire Objecten meer uitgelicht. Hiermee benadrukken we de invulling aan de Motie Ellian.

- In hoofdstuk 7 wordt gerapporteerd over de digitale transformatie, gezien het toenemende belang van digitalisering voor het optreden van Defensie en de groeiende impact op de gevechtskracht. Dit onderwerp was in de vorige rapportage nog onderdeel van hoofdstuk 6 *Ondersteunen*.
- Paragraaf 7.1 *Digitale transformatie* is opnieuw ingedeeld waarbij de verantwoording aansluit bij de Digitale Transformatie Strategie.
- Paragraaf 7.2 *Informatiehuishouding en transparantie* is vanuit hoofdstuk 6 *Ondersteunen* meeverhuist naar het nieuwe hoofdstuk 7 *Digitale Transformatie*.

Vertrouwelijk deel

Geen wijzigingen

Overige aandachtspunten

- Vertrouwelijkheid: Een doorlopende discussie is de mate van vertrouwelijkheid van informatie en het openbaar of vertrouwelijk rapporteren hiervan. Voor deze Stand van Defensie zijn geen nieuwe onderwerpen opgenomen in de vertrouwelijke bijlage. In de Stand van Defensie is het operationele belang afgestemd met de CDS. De verantwoording is conform de gezamenlijk opgestelde richtlijnen 'Wees alert met het delen van informatie' welke zijn vastgesteld door DBOA.

Toelichting

- De Stand van Defensie is een geïntegreerd verantwoordingsdocument dat sinds begin 2023 tweemaal per jaar (Verantwoordingsdag en Prinsjesdag) aan de Kamers wordt aangeboden¹ en daarmee meerdere afzonderlijke rapportages en Kamerbrieven vervangt.
- De Stand van Defensie voorjaar 2026 kijkt terug op geheel 2025.
- De Stand van Defensie is consistent met de (interne) Bestuursrapportage opgesteld, en is conform de Waardeketen Defensie opgesteld. Hiermee wordt consistentie van de SVD voor de lange termijn gewaarborgd.

Leeswijzer

Lezen:

- U wordt geadviseerd het voorwoord te lezen, dat uit naam van de BWP'n is geschreven. Hierin is de aansluiting, voor zover mogelijk, gemaakt vooruitlopend op de Defensienota 2026.
- Daarnaast staan in de samenvatting de belangrijkste punten vanuit de verschillende hoofdstukken beschreven.
- Paragraaf 1.3 *Kennis en innovatie*. Hierin verantwoord Defensie over de voortgang op Research & Technology en het kort cyclisch innoveren.
- Paragraaf 2.1 *Personeelsbestand*. De groei van Defensie wordt hierin op hoofdlijnen verantwoord.
- Paragraaf 2.3 *Dienmodel*. Deze is in lijn met het Kamerstuk: 'Groei van de Krijgsmacht' van 3 april.
- Paragraaf 3.3 *Industriebeleid en samenwerking*. Defensie rapporteert over de samenwerking met de industrie. Hierin is het voornemen opgenomen om uitvoering te geven aan de Motie Piri² over het halfjaarlijks rapporteren over de realisatie van de doelen voor gezamenlijke en Europese inkoop.

Scannen:

- Gehele document

¹ 1. <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/toezeggingen/detail?id=TZ202209-104&did=TZ202209-104>

2. Kamerbrief 'Rapporteren voortgang bouwen aan een toekomstbestendige krijgsmacht' d.d. 15/11

² Motie Piri c.s. van 5 maart 2026, Kamerstuk 36 800 X, nr. 32.

Planning Proces

De tijdsplanning voor de Stand van Defensie voorjaar 2026 ziet er als volgt uit:

17 april	Aanbieden Stand van Defensie BWP.
20 april	Ontvangen feedback BWP'n SVD
12 mei	Aanbieden vormgegeven Stand van Defensie BWP'n (incl. verwerkte feedback)
18 mei	Laatste check + akkoord BWP'n opgemaakte Stand van Defensie
20 mei	Publicatie

Financiële overwegingen

Dit document betreft een rapportage en geen nieuw beleid. Er zijn zodoende geen financiële consequenties voorzien.

Juridische overwegingen

Dit document betreft een rapportage en geen nieuw beleid. Er zijn zodoende geen juridische consequenties voorzien.

Communicatie

Deze rapportage wordt op Verantwoordingsdag (20 mei 2026) verzonden naar de Kamer. De mogelijkheden voor communicatie over de SVD hangen af van het besluit over de rubricering van het document. Er is overleg met DCO over de tekst en de opmaak van het document.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

De vertrouwelijke bijlage wordt vertrouwelijk gedeeld met de Kamer. Daarnaast worden persoonsgegevens van de steller gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[Redacted]

[Redacted]